

Förvaltningsberättelse

UN Women Sverige 2023

Förord

Världen brinner!

Mer än ett tjugotal konflikter pågår just nu i världen och ännu fler humanitära kriser. Kvinnor och flickor är ofta de som drabbas hårdast, som flyktingar och med ökat ansvar för familj och uppehälle. Kvinnor och flickor riskerar också att utsättas för sexuellt och könsbaserat våld. Kvinnors mänskliga rättigheter hotas på allt fler platser i världen och vi bevittnar en reträtt i frågor som har kostat kvinnor blod, svett och tårar.

Trots dessa utmaningar är kvinnor och flickor i allmänhet och lokala kvinnorrättsorganisationer i synnerhet ofta de som är i frontlinjen för humanitär respons. De bidrar till stöd som räddar liv och ger röst åt kvinnors och flickors behov. Vi ser det i Afghanistan, i Iran, i Ukraina och inte minst i den fruktansvärda humanitära katastrofen i Gaza och i alla de krig, kriser och konflikter som pågår. Ändå får flickors och kvinnors röster sällan höras i fredsförhandlingar, i det humanitära arbetet eller i samhället i stort.

Forskning visar att fredsavtal är mer hållbara när kvinnor fått delta i processerna. När kvinnor organiserar sig för att påverka samhällsutvecklingen, får detta bestående verkan. Kvinnorrättsrörelser och kvinnoorganisationer är avgörande för reformer för jämställdhet.

Men finansieringen till jämställdhet och kvinnoorganisationer räcker inte till. Nationer, organisationer, privata aktörer och vi alla måste bidra för att öka resurserna.

I halvtid av Agenda 2030 är jämställdhetsarbetet helt centralt. Jämställdhet är en nyckel för uppnåendet av alla mål och en rättvis, hållbar och fredlig värld.

Vi är stolta över hur UN Women samarbetar aktivt med länder, parlament och kvinnorrättsorganisationer över hela världen, mot diskriminering och alla former av våld mot kvinnor och flickor. Vi är också stolta över hur privata individer och stiftelser tar ett allt större ansvar i frågor om global jämställdhet och kvinnors rättigheter.

Tillsammans gör vi skillnad! Bli Världsfeminist du med!

Ulrika Grandin,
Verksamhetschef

Alexandra Pascalidou,
Ordförande

Årsredovisning

Styrelsen för UN Women nationell kommitté Sverige, 802012-8628, med säte i Stockholm avger härmed årsredovisning för 2023.

Innehåll

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	1 - 38
INLEDNING.....	1
UN WOMENS ARBETE I KRIG, KRIS OCH KATASTROF.....	3 - 11
VÅLD MOT KVINNOR OCH FLICKOR.....	12 - 19
Olika former av våld.....	13 - 14
Förebyggande arbete.....	15
Istanbulkonventionen och EU-ordförandeskapet.....	16 - 17
Orange Day.....	18 - 21
MÄNS ANSVAR OCH ROLLER I JÄMSTÄLLDHETSARBETET.....	22 - 28
HeForShe.....	22 - 24
Jämställdhet och sport - Fotbolls VM 2023.....	25 - 28
UNGA GENERATIONEN OCH JÄMSTÄLLDHET.....	29 - 31
Generation Equality	29 - 31
DIGITALISERING OCH JÄMSTÄLLDHET - CSW 2023.....	32 - 36
CSW 2023.....	32 - 33
Digitalisering och jämställdhet.....	33 - 36
ORGANISATIONEN OCH STYRELSE.....	37 - 38
Lokalföreningar och nätverk	37
Årsmöte 2023.....	37
EKONOMISK ÖVERSIKT.....	39
Resultaträkning.....	40
Balansräkning.....	41
Noter	42 - 44
UNDERSKRIFTER.....	45

Inledning

FN:s jämställdhetsorgan UN Women etablerades år 2010 och är därmed ett av FN:s yngsta organ. UN Women arbetar för global jämställdhet och alla kvinnors och flickors mänskliga rättigheter. UN Women har program i nära hundra länder, i alla regioner i världen. Ett viktigt arbete är också att säkerställa att jämställdhet är en integrerad del i hela FN:s arbete.

UN Women Sverige arbetar på uppdrag av UN Women för att stärka arbetet för global jämställdhet i Sverige. Detta innebär arbete med påverkan, kommunikation och information om frågor om jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter. UN Women Sverige bedriver också insamlingsverksamhet till stöd för UN Women:s olika program runt om i världen.

UN Women Sveriges insamlade medel går huvudsakligen till det som kallas kärnstöd. Kärnstödet till UN Women kan fördelas till de situationer eller länder som för tillfället behöver mest stöd. Kärnstödet är helt centralt i en värld av olika hastigt uppkomna kriser. Organisationer behöver då snabbt kunna ställa för att bidra på bästa sätt. Kärnstödet är också viktigt då det kan gå till de länder, situationer och kriser som inte alltid uppmärksammas på samma sätt av omvärlden.

UN Women Sverige är stolta att kunna bidra till att utsatta kvinnor och flickor i världen får rätt hjälp och stöd där det behövs som mest.

UN Womens globala arbete

FN:s jämställdhetsorgan UN Women arbetar i enlighet med en [strategisk plan för 2022–2025](#) för den globala verksamheten. Planen har tagits fram genom extensiva konsultationer och bygger på lärande och rekommendationer från utvärderingar, revisioner och bedömningar av UN Women:s arbete. UN Women:s strategiska plan är i linje med Agenda 2030 och ska bidra till jämställdhet i de 17 globala målen.

UN Women arbetar med hela den breda jämställdhetsagendan, så som med kvinnors och flickors deltagande i alla delar av samhället och med att stärka kvinnors ekonomiska egenmakt. Att ha egna resurser ger egenmakt över sitt liv och också större möjligheter att t.ex. lämna ett våldsamt förhållande. För att bekämpa alla former av våld mot kvinnor och flickor arbetar UN Women - tillsammans med olika aktörer, bl.a. för att stärka lagar, policyer och genomförande för att förebygga och bekämpa våldet. UN Women har också en viktig roll i humanitära kriser för att tillse kvinnors och flickors särskilda behov.

2023 | SIFFROR

UN Women har kunnat bidra till att 69 länder har förbättrat service till överlevare av könsbaserat våld.

UN Women har kunnat ge livsviktigt humanitärt stöd till nästa två miljoner kvinnor och flickor.

UN Women har bidragit till att 87% av humanitära responsplaner nu innehåller jämställdhet.

1330 lokala och nationella kvinnorättsorganisationer som arbetar i kriser har getts stöd att kunna delta i humanitärt arbete.

UN Womens arbete i krig, kris och katastrof

Ännu ett år har präglats av olika krig, kriser och katastrofer där kvinnor och flickor är särskilt utsatta. UN Women finns på plats i dessa humanitära situationer och arbetar för kvinnors och flickors rättigheter som står under hårt tryck.

UN Women har under 2023 intensifierat och utökat sitt humanitära arbete, det vill säga det direkta arbetet på plats i olika kriser, konflikter och katastrofer.

Nedan har vi valt att lyfta UN Women:s arbete i några av dessa kriser. Dessa är situationer som UN Women Sverige särskilt uppmärksammat under året och/eller gjort särskilda insamlingar till.

Jordbävningen i Syrien och Turkiet

I februari 2023 utbröt en jordbävning i Syrien och Turkiet - en av de dödligaste på flera år med tiotusentals döda. Liksom i de flesta katastrofer ökade riskerna för sexuellt och könsbaserat våld. I katastrofer får kvinnor och flickor inte alltid samma tillgång till humanitärt stöd – detta på grund av olika könsstereotypa normer i samhällen.

I jordbävningens spår i Syrien och Turkiet arbetar UN Women bl.a. med att säkra kontantöverföringar till kvinnor samt med att säkra finansiering till lokala kvinnorätt-organisationer som ofta arbetar dygnet runt under katastrofer.

UN Women arbetar också med så kallade "safe spaces". Detta är anpassade skydd och logi för kvinnor och flickor med tillgång till bl.a. psykosocialt stöd och som kan möta kvinnors och flickors sanitetsbehov. UN Women arbetar även med att säkra kvinnors och flickors deltagande och ledarskap i långsiktig återuppbyggnad av samhället.

UN Women Sverige har lyft effekterna av jordbävningen i Syrien och Turkiet på kvinnor och flickor, bl.a. genom information till allmänhet och beslutsfattare samt genom en riktad insamling till UN Women:s arbete på plats i Syrien/Turkiet.

Foto: UN Women/İlkin Eskipehlivan.

Foto: UN Women/Özge Ergin.

Könsapartheid i Afghanistan

Afghanistan är troligtvis det värsta landet i världen för kvinnor och flickor att leva i idag. Talibanstyret bedriver något som närmast kan kallas för könsapartheid. Förtrycket mot kvinnor och flickor är omänskligt och hänsynslöst och kan, enligt FN-experter, vara ett brott mot mänskligheten.

Talibanernas eskalering av restriktiva policyer mot kvinnor och flickor pågår kontinuerlig och tillämpas även av manliga familjemedlemmar. Kvinnor måste t.ex. ha en manlig ledsagare och täcka sina ansikten på offentliga platser. Unga kvinnor har inte längre tillträde till universitet eller gymnasiet. Afghanska kvinnors tillgång till sjukvård, arbete och humanitär assistans har begränsats. Våld i hemmen, barnäktenskap och barnarbete ökar. Afghanistan beräknas vara ett av de länder där kvinnor utsätts för mest våld i världen.

Många afghanska kvinnor och flickor utestängs från i princip alla sociala sammanhang. Rapporter visar att endast 22 procent av kvinnor och flickor har möjlighet till social kontakt utanför den närmaste familjen en gång i veckan. Den ökade isoleringen har lett till en drastisk ökning av psykosocial ohälsa, där 90 procent av unga kvinnor och flickor uppger att de mår psykiskt mycket dåligt. Bland dessa har flera uppgett tankar om att ta sitt liv och begångna självmord har ökat.

De kvinnor och flickor som vågar sig ut för att fredligt protestera mot de förtryckande reglerna hotas, fängslas, torteras eller utsätts för påtvingade försvinnanden. Trots allt detta visar kvinnor och flickor i Afghanistan en enorm motståndskraft.

Möjligheterna till humanitärt arbete i landet har begränsats genom talibanernas förbud mot kvinnors arbete inom civilsamhälles-, humanitära och internationella organisationer. Detta har begränsat distribution av mat och medicin samt tillgång till reproduktiv- och mödrahälsa för kvinnor och flickor. Detta innebär dessutom ekonomiska utmaningar för många familjer i landet, då kvinnor som tidigare arbetat inom en organisation också var familjens huvudförsörjare.

UN Women har vägrat att retirera arbetet med kvinnlig personal i Afghanistan. Detta går emot UN Women:s värdegrund om att arbeta med - och för - kvinnor. Även om detta har inneburit problem, har UN Women kunnat stanna i landet. UN Women kommer inte skrämmas att ge upp engagemanget för kvinnor och flickor i Afghanistan.

I januari 2023 besökte FN:s biträdande generalsekreterare Amina Mohammed, UN Womens globala chef Sima Bahous och chefen för FN:s politiska och fredsbyggande operationer Khaled Khiari Afghanistan för att visa sin solidaritet med det afghanska folket och träffa utsatta grupper. FN-delegationen fördömde då alla de förbud som talibanerna infört mot kvinnor och flickor i landet.

I oktober 2023 talade UN Womens globala chef Bahous inför FN:s säkerhetsråd och uppmanade till större globala investeringar för afghanska kvinnor och flickor. Hittills har bara cirka en tredjedel av nödvändigt humanitärt bistånd i Afghanistan kunnat samlas in. UN Women har - i samarbete med andra FN-organ - intervjuat över 500 kvinnor i Afghanistan och det står klart att omedelbar uppmärksamhet behöver ges till kvinnors och flickors psykiska hälsa samt till flickors tillgång till utbildning.

UN Women arbetar i Afghanistan med livsviktigt stöd direkt till kvinnor och flickor samt med att bekämpa våldet mot kvinnor och flickor. UN Women ger också skydd och resurser till olika kvinnorättsorganisationer och för att ge röst åt afghanska kvinnor och flickor. UN Women förmedlar dessa röster till andra FN- och humanitära organisationer samt dokumenterar och rapporterar om den påverkan som förbuden har på kvinnor och flickor.

Foto: UN Women/Ryan Brown

Genom påverkansarbete bidrar UN Women Sverige till att amplifiera afghanska kvinnors och flickors röster. UN Women Sverige lyfter ständigt situationen i Afghanistan vid seminarier och i möten med beslutsfattare. UN Women Sverige har t.ex. deltagit i diskussioner inom utvärderingen av Sveriges samlade engagemang i Afghanistan 2001–2021 som en parlamentarisk kommitté genomför.

UN Women Sverige har också kunnat ge röst till olika unga kvinnor - som vill vara anonyma - genom en av våra medlemmar i UN Women Sverige. Genom dessa vittnesmål från vardagligt liv för unga kvinnor i Afghanistan syns hur talibanernas styre systematisk osynliggör kvinnor och flickor från det offentliga livet. [Läs mer: Ung afghansk kvinna berättar.](#)

UN Women Sverige har även en pågående [insamling](#) till UN Women:s arbete i Afghanistan.

Kampen för kvinnors och flickors rättigheter i Afghanistan är en kamp för varenda kvinna och flicka i världen

Foto: Bild: UNOCHA/Charlotte Cans

Kvinnors och flickors situation under Rysslands anfälls krig mot Ukraina

Under Rysslands anfälls krig mot Ukraina har kvinnor och flickor i landet drabbats hårt. En av de värsta konsekvenserna är riskerna och utsattheten för sexuellt och könsbaserat våld. Våld i hemmen och i nära relation ökar, liksom riskerna för människohandel.

Tiotusentals ukrainska kvinnor tjänstgör i uniform i kriget. Ukrainska kvinnor har också tagit initiativ till en IT-bataljon som motverkar rysk propaganda och desinformation samt dokumenterar olika ryska krigsbrott.

Flera miljoner människor är på flykt i landet, majoriteten är kvinnor och barn. Fattigdomen i landet ökar. Många hushåll leds av kvinnor, med stort ansvar för familj, släktingar och uppehälle. Människors hälsotillstånd är utmanande, inte minst relaterat till psykosocial hälsa.

I den återuppbyggnad som nu redan sker i Ukraina – även då kriget fortsätter - behöver kvinnor och flickor, deras behov och kunskap, inkluderas. Mycket arbete återstår med sjukvård, rehabilitering och psykosocialt stöd, inte minst för de som utsatts för sexuellt och könsbaserat våld. Stöd till lokala kvinnorrätts- och civilsamhällsorganisationer är avgörande.

UN Women arbetar i Ukraina mot våldet mot kvinnor och flickor, både med förebyggande arbete och med stöd till utsatta, inte minst genom olika kvinnorrättsorganisationer. UN Women arbetar också med kvinnors ekonomiska egenmakt, tillgång till arbetsmarknaden och kvinnors företagande samt med utbildning och kapacitetsstöd för kvinnliga parlamentariker och civilsamhällsaktörer. UN Women samlar även in viktig data och statistik om kvinnors och flickors situation, vilken är viktig för att stärka jämställdhet i olika återuppbyggnadsplaner, på nationell, regionala och lokal nivå, samt för att stärka institutioner för framtiden med fokus på kvinnors och flickors rättigheter.

Läs mer: [Securing Gender Equality in Ukraine Amidst the War](#)

Foto: UN Women/Aurel Obreja

UN Women Sverige har under året haft flera dialoger om kvinnors och situation i Ukraina.

UN Women Sverige hade till exempel glädjen att i Stockholm ta emot Sabine Freizer, landchef för UN Womens kontor i Ukraina. Sabine Freizer var här för att diskutera med olika svenska företrädare om hur kvinnors och flickors situation i Ukraina ser ut och hur UN Women arbetar. Sabine Freizer berättade bl.a. om de fyra center som UN Women i Ukraina, tillsammans med kvinnorättsorganisationer och andra lokala partners, har kunnat skapa i regionerna Zaporizhzhia och Ivano-Frankivsk. Dessa så kallade "safe spaces" har resurser till stöd för kvinnor och flickor på flykt, som t.ex. hygien-kit, utbildningar och rättslig rådgivning samt psykologiskt stöd. Syftet med dessa center är att skapa trygga miljöer där kvinnor och flickor kan få en plats att läka och finna återhämtning.

UN Women Sverige kunde också välkomna i Stockholm besök från en delegation av officiella tjänste-personer från Ukraina som var här för att lära av Sveriges arbete med jämställdhetsintegrering.

Deltagarna var från Ukrainas departement för lokala, regionala och infrastrukturfrågor, från Kiev och från en civilsamhällesorganisation som arbetar med kommunala frågor. Det är viktigt att jämställdhet från början finns med i återuppbyggnadsplanerna för Ukraina, där inte minst regionala och lokala nivån är central, liksom infrastrukturfrågor. Besöket var en viktig del i detta arbete. UN Women Sverige fortsätter att stödja arbetet med kvinnor och flickors rättigheter i Ukraina, inklusive med insamling till arbetet på plats.

Kriget och den humanitära situationen i Gaza

Kriget i Gaza är en humanitär och politisk katastrof av stora mått. Vid Hamas attack den 7 oktober framkommer fruktansvärda vittnesmål om sexuellt våld och övergrepp på civila kvinnor och flickor. I kriget i Gaza har nu tiotusentals människor dödats, varav nära 70 procent är kvinnor och barn, samt att ännu fler har skadats. Människor flyr från norra till södra Gaza.

Det är mycket svårt att komma in i Gaza med humanitär hjälp och det fattas mat, vatten, bränsle och andra förnödenheter. Flera FN-organ arbetar med humanitära insatser i Gaza, vilket medför extremt stora risker. Flera FN-anställda har bragts om livet i Gaza.

FN och UN Women fortsätter att fördöma Hamas attack och upprörs över vittnesmålen om sexuellt våld och övergrepp vid attacken samt fortsätter att uppmana till omedelbar humanitär vapenvila i Gaza.

UN Women fortsätter bidra till den oberoende FN-utredning som nu pågår om eventuella krigsbrott på båda sidor. Läs mer: [Commission of Inquiry collecting evidence of war crimes committed by all sides in Israel and Occupied Palestinian Territories since 7 October 2023 | OHCHR](#)

UN Womens högsta globala chef, Sima Bahous, talade i november 2023 inför FN:s säkerhetsråd om kvinnors och flickors situation i konflikten. I sitt anförande betonade Bahous att kvinnor och flickor ofta är de som betalar det högsta priset i krig och kriser. Bahous underströk också det faktum att inga resolutioner från FN:s säkerhetsråd gällande den palestinska frågan sen 1948 har innehållit jämställdhetsaspekter. Nu, mer än någonsin behöver vi säka fred, menade Bahous. Multilateralismen – där länder kommer samman och arbetar för fred och rättvisa – behövs mer än någonsin.

Foto: UNICEF/Mohammad Ajjour

Foto: UN Women/Bashar Al-Jabari

UN Women har (genom dåvarande Unifem) funnits i Palestina sedan 1997 med arbete för att stärka kvinnors och flickors rättigheter. UN Women arbetar med humanitärt stöd i Gaza, med särskilt fokus på att kvinnor och deras familjer i Gaza akut får tillgång till mat, vatten, el och medicin. I överbelastade läger i Gaza ökar risker för sexuella trakasserier, sexuellt och könsbaserat våld.

UN Women arbetar tillsammans med lokala kvinnorättsorganisationer för att nå de mest utsatta kvinnorna och flickorna. UN Women har också en viktig uppgift i att stödja och bidra till att alla humanitära organisationer på plats i Gaza tar hänsyn till kvinnors och flickors särskilda behov.

Läs mer: [UN Women Palestine 6-month response framework | Publications | UN Women – Headquarters](#)

Läs mer i UN Women:s analys [“UN Women rapid assessment and humanitarian response in the Occupied Palestinian Territory”](#)

Un Women Sverige har kontinuerlig kommunicerat fakta och information om den humanitära krisen i Gaza och om hur FN och UN Women arbetar. UN Women Sverige samlar också in pengar till stöd för UN Women:s humanitära arbete i Gaza med fokus på kvinnor och flickor.

Våld mot kvinnor och flickor

Våld mot kvinnor och flickor är en av de främsta kränkningarna av kvinnors och flickors mänskliga rättigheter. Förutom att leda till skador för livet för individer och till och med död, har våldet stora sociala och ekonomiska konsekvenser. I krig, kriser och katastrofer intensifieras våldet ytterligare. För kvinnor och flickor på flykt och i krig ökar riskerna att utsättas för flera former av våld.

Enligt rapporter från UN Women:s fond mot våld mot kvinnor - UN Trust Fund, UNTF – pågår våldet mot kvinnor och flickor i alla länder och kulturer och inom alla socioekonomiska grupper. Våldet är en global pandemi, djupt rotad i destruktiva maskulinitetsnormer och beteenden. Miljontals kvinnor i världen lever dessutom i länder där våld mot kvinnor inte är ett brott.

Men det finns hopp. Fler och fler aktörer står upp mot våldet. Detta visar sig i budgetar, lagar och i det förebyggande arbetet och i det arbete som kvinnorätts- och gräsrotsorganisationer gör varje dag. UNTF ger speciella stöd till dessa organisationer som arbetar direkt med överlevare av våld och med livsavgörande stöd och skydd. Dessa organisationer är också drivande i förändringsarbete och i att utveckla praktiska metoder mot våldet, liksom i förebyggande arbetet för att motverka destruktiva maskulinitetsnormer och beteenden.

UN Women Sverige gör särskilda insamlingar till UNTF – en fond vars stöd nått nära 50 miljoner människor i över 70 länder. UNTF har också utvecklat en online-plattform – SHINE – där kvinnorättsförsvarare och organisationer över hela världen kan lära av varandra, utbyta metoder och finna inspiration och styrka för arbetet framåt.

Att investera i arbetet med att stoppa våldet mot kvinnor och flickor är ett steg mot en mer rättvis, jämställd och hållbar värld för alla.

Olika former av våld

Våld mot kvinnor och flickor har många former – våld i hemmet, i nära relation, sexuellt våld i krig och konflikt, sexuella trakasserier, kvinnlig könsstympning, barnäktenskap och människohandel för sexuella ändamål samt ekonomiskt våld. Listan kan tyvärr göras lång.

Femicide betyder att en kvinna mördas just på grund av att hon är kvinna. Ofta begås brottet av någon man som kvinnan har eller haft en relation till och mordet har ofta föregåtts av pågående våld.

En ny rapport 2023 från UN Women och UNODC (FN:s kontor för narkotikakontroll och förebyggande av brott) visar att fler kvinnor mördades avsiktligt år 2022 än under något annat år de senaste två decennierna. Detta trots att antalet totala mord i världen minskade 2022. Detta innebär att nästintill 89 000 kvinnor dödades avsiktligt. 55 procent av alla kvinnomord sker av en familjemedlem eller nära anhörig, vilket innebär att 133 kvinnor varje dag dör i sina hem. [Läs rapporten här: Gender-related killings of women and girls \(femicide/feminicide\).](#)

UN Women Sverige hade under året möjlighet att träffa Malú García Andrade som var 2023 års Per Angerpristagare. 2023: Malú García Andrade - Forum för levande historia. Malú García Andrade är en mexikansk människorättsförsvarare och jurist som arbetar för upprättelse och ansvarsutkrävande för femicide. Andrade arbetar med att få rättsvårdande myndigheter och lagstiftare i Mexiko att ta kvinnomorden på kvinnor på allvar, att morderna ska utredas och leda till åtal och att förövarna straffas. Mexiko är ett av de länder där flest kvinnomord sker.

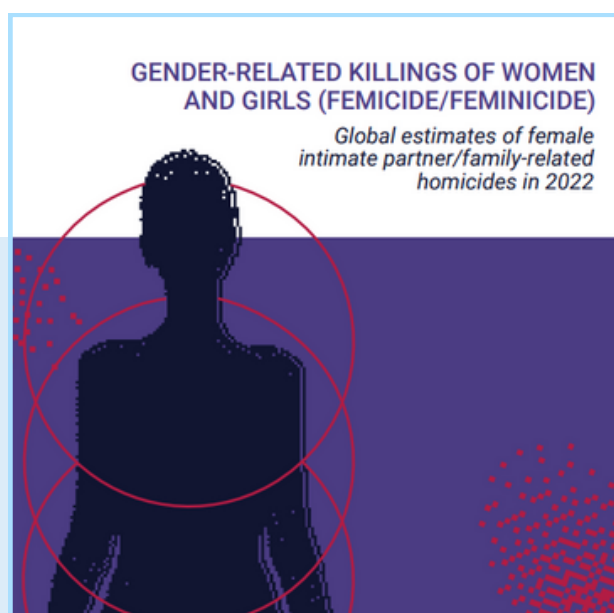

Foto: UNFPA/Georgina GoodwinA

Könsstympning är ett skadligt övergrepp som begås för att kontrollera flickors och kvinnors sexualitet. Varje år beräknas över fyra miljoner flickor i världen utsättas för könsstympning, där en eller alla externa delar av det kvinnliga könsorganet tas bort, utan medicinska skäl. Övergreppen utförs i många fall av utbildade personer vilket ofta medför att smutsiga verktyg används, dessutom utan bedövning, och inte alla överlever. Idag lever över 200 miljoner flickor och kvinnor med konsekvenserna av könsstympning. I Sverige beräknas denna siffra vara ca 40 000.

På internationella dagen mot kvinnlig könsstympning den 6 februari anordnade Svenska FN-förbundet ett seminarium om arbetet mot kvinnlig könsstympning. UN Women Sverige var inbjudna att moderera ett samtal där bl.a. statssekreterare för jämställdhet Martin Andreasson deltog, liksom UNFPA:s nordiska chef Pernille Fenger och biträdande överläkare Cecilia Berger från Amelmottagningen, en mottagning i Stockholm för kvinnor och flickor som genomgått könsstympning.

Förebyggande arbete

Att förebygga våld mot kvinnor och flickor är en av de mest effektiva metoderna för att stoppa våldet. Förutom att ge stöd till överlevare av våld, ligger stort fokus för UN Women:s arbete på det förebyggande arbete och på att förändra destruktiva sociala normer.

Under 2023 kom UN Women ut med en ny rapport om hur sociala trygghetssystem kan bidra till att minska våldet mot kvinnor och flickor. Att bygga ut sociala trygghetssystem i samhällen, dvs allt från socialförsäkringar och barnomsorg till pensioner, är ett av de mest effektiva sätten att förebygga våldet mot kvinnor och flickor. Denna potential har inte tillräckligt utnyttjats enligt rapporten.

Läs rapporten här: [Addressing violence against women through social protection](#)

Foto: UN Women/İlkin Eskipehlivan

Istanbul-konventionen och EU-ordförandeskapet

Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet, den så kallade Istanbulkonventionen, är den första juridiskt bindande konventionen mot våld mot kvinnor och flickor i Europa.

Istanbulkonventionen är den mest omfattande inom området och anses vara den mest progressiva, inte minst vad gäller förebyggande arbete och våld i nära relationer. I konventionen ingår skydd för kvinnor och flickor mot alla former av våld och förtryck samt skrivningar om att förebygga, lagföra och avskaffa våld mot kvinnor och flickor och våld i hemmet. I konventionen står också att våld mot kvinnor och flickor är ett uttryck för historiskt ojämlika maktförhållanden mellan kvinnor och män.

Istanbulkonventionen presenterades 2011, då t.ex. Sverige undertecknade och sen 2014 ratificerade konventionen. EU:s anslutning till konventionen har förhandlats under flera år. Konventionen har i vissa länder inom EU, särskilt i de östra delarna av Europa, setts som kontroversiell, bl.a. för skrivningar om genus och skydd av sexuella minoriteter. Men i juni 2023 – under det svenska ordförandeskapet i EU – beslutade EU:s ministerråd slutligen att EU ska ansluta sig till Istanbulkonventionen, vilket är ett stort framsteg.

Under det svenska EU-ordförandeskapet hade UN Women Sverige möjlighet att träffa EU:s kommissionär jämställdhet, Helena Dalli, och diskutera jämställdhetsfrågor och Istanbulkonventionen. Kommissionär Helena Dalli ser våld mot kvinnor och flickor som det mest akuta problemet för jämställdhet i EU och att det därför är oerhört viktigt att EU kan ansluta sig till Istanbulkonventionen. Tillsammans med andra nya lagförslag på EU-nivå om våld mot kvinnor och våld i nära relationer kan EU få ett starkt ramverk i frågorna.

UN Women Sverige var aktiva under Sveriges EU-ordförandeskap under våren 2023, framför allt genom plattformen CONCORD Sverige, som samlar mer än 80 civilsamhällesorganisationer. CONCORD arbetar med påverkan för att stärka Sveriges och EU:s politik för global utveckling. Under ordförandeskapet drev organisationerna i CONCORD bl.a. att Sverige skulle agera ännu starkare för jämställdhet inom EU i en tid av ökat globalt motstånd mot kvinnors och flickors rättigheter. EU:s jämställdhets-plan för externa relationer (GAP III) behöver tillfullo genomföras och tillräckliga resurser avsättas för detta inom EU.

UN Women Sverige har under året också deltagit i diskussioner med CONCORD Sverige om en **feministisk utrikespolitik i EU** baserat på en rapport - The Game Changer - CONCORD Sverige. Vid ett seminarium om rapporten i april 2023 med olika EU-parlamentariker var slutsatserna att jämställdhet måste sättas högt på EU-agendan. Mer EU-samarbete i jämställdhetsfrågor behövs, inte minst när vi nu ser en "backlash" på området.

CONCORD
SVERIGE

Orange Day 2023

Den 25 november är det Orange Day - FN:s internationella dag för att stoppa våld mot kvinnor och flickor. Som en ljus och optimistisk färg representerar orange en värld fri från våld mot kvinnor och flickor. Syftet med Orange Day är att manifesteras mot våldet mot kvinnor och flickor genom olika aktiviteter, seminarier och kampanjer. Människor klär sig i orange och byggnader över hela världen lyser upp i orange. I samarbete med UN Women Sverige lyste t.ex. byggnader som Dramaten, Nationalmuseum, Scandinavium och Poseidon i orange

UN Women Sverige anordnade och deltog i många olika aktiviteter under Orange Day. Allt från olika diskussioner och events till kampanjer och debattartiklar.

I Göteborg den 24 november anordnade UN Women Sverige, tillsammans med Störningsjouren, en After Work på Stadsteatern. Syftet var att uppmärksamma Orange Day med fokus på det förebyggande arbetet mot mäns våld mot kvinnor och flickor. På scen delade inspirerande talare med sig av både kunskap och verktyg samt berättade om hur vi gemensamt kan arbeta för att få färre förövare.

Foto: Malin Seiboldt

I Stockholm arrangerade UN Women Sverige på Orange Day en insamlingsbrunch på Soho House. Medverkande var författaren Katarina Wennstam, våldsexperten och UN Women Sveriges styrelsemedlem Maria Bauer, föreläsaren och författaren Atafeh Sebdani och artisten Cleo Missaoui som alla bidrog med insiktsfulla och kraftfulla inslag. Moderator var UN Women Sveriges ordförande Alexandra Pascalidou. Varmt tack till L'Oréal, Soho House Stockholm och Maria Nila som gjorde denna dag möjlig.

I Stockholm anordnade UN Women:s Stockholmsnätverk en diskussion under Orange Day-veckan om våld i nära relationer, baserat på SVT-serien Gaslight. Stort tack till Therese Lundberg på Art & Bob och till Park hotell. I Skaraborg anordnade lokalföreningen en fantastisk fin BH-utställning som visar på de otal kvinnor som mördats i Sverige av en man haft en nära relation med. Göteborgs lokalförening genomförde under Orange Day-veckan flera föreläsningar på temat mäns våld mot kvinnor på olika platser runt om i Göteborg som på Folkteatern, i Backa, Lövgärdet och Frölunda torg.

Den 25 november lanserade UN Women Sverige också en publik kampanj mot våldet mot kvinnor och flickor i ett pro-bono samarbete med byrån Nord DDB. En utmaning med att uppmärksamma mäns våld mot kvinnor är argument om att det inte gäller alla män.

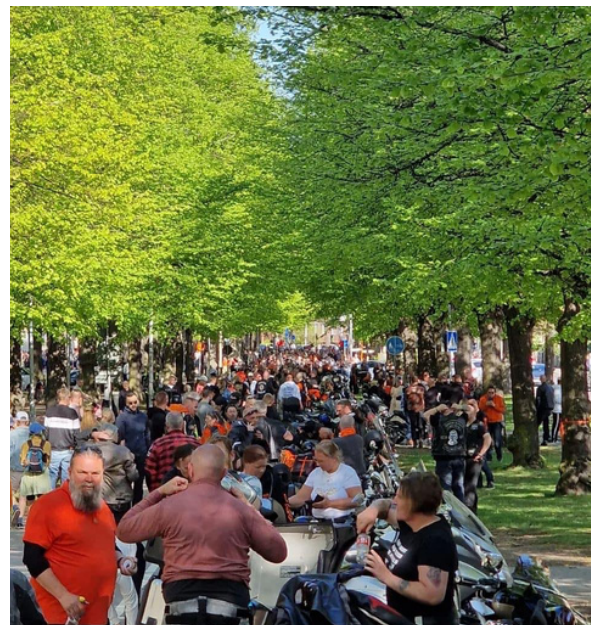
Därför användes budskap om att alla män inte slår, men att det i alla grupper där det finns män, också finns våld mot kvinnor. Som exempel gavs vänsterhäntas, laktosintolerantas, hundägares, cyklisters, akademikers och hobbyfotografers våld mot kvinnor etc. Kampanjen fick stor spridning tack vare ett pro-bono-samarbete med mediabyrån OMD, inte minst via olika publika utomhusytor. Detta följdes av en audiokampanj "Slag per sekund".

Orange Day MC Charityride

Även i år arrangerades Orange Day MC Charityride som en manifestation mot våld mot kvinnor och flickor. Motorcykelåkare visar sitt stöd genom att delta i en kortege som färdas från olika delar av Sverige med avslut i Norrköping. Engagemanget har växt från år till år och visar att fler, inte minst män, tar ställning mot våldet. Anmälningavgifterna för Orange Day MC går till UN Women:s arbete.

Orange Day MC samordnas av eldsjälens och kontaktperson i lokalnätverket i Norrköping, Maria Andersson. I november, på den så kallade Klara K-dagen, tilldelades Maria Andersson ett uthållighetspris för sina outtröttliga insatser för att stoppa mäns våld mot kvinnor samt för hur hon engagerar män i jämställdhetsarbetet genom Orange Day MC. Med sig under utdelningen hade Maria två av Orange Day MC:s mest engagerade bikers som varje dag tar snacket och aktivt arbetar för jämställdhet.

Mäns ansvar och roller i jämställdhetsarbetet

Fler män och pojkar tar ett allt större ansvar för ett jämställt samhälle och blir mer delaktiga i jämställdhetsarbetet - även om jämställdhet som samhällsfråga traditionellt har drivits av kvinnor och kvinnorörelser.

UN Women arbetar - tillsammans med olika länder, aktörer och civilsamhällesorganisationer - för mäns ansvar och roller i jämställdhet och mot destruktiva maskulinitetsnormer. Det handlar i grunden om att alla människor ska ha samma rättigheter och möjligheter i livet samt att både män och kvinnor gynnas av jämställdhet och far illa av destruktiva könsnormer. Destruktiva maskulinitetsnormer är bl.a. ofta del av konfliktupptrappning och påverkar förekomst av könsbaserat våld.

HeForShe

UN Womens globala initiativ HeForShe syftar till att engagera alla människor i jämställdhets-frågor. Jämställdhet innebär inte bara att kvinnor blir fria från diskriminering, det innebär också att män och pojkar frigörs från förutbestämda sociala roller och könsstereotyper.

HeForShe-principerna är kopplade till arbete mot könsdiskriminering, till att motivera både män och kvinnor att stå upp för jämställdhet, samt till att föregå med gott exempel och att säga ifrån eller ifrågasätta vid diskriminering.

HeForShe-kampanjens 7 principer

En HeForShe är en person som

- 1** Tror på: att diskriminering och våld mot kvinnor och flickor är oacceptabelt, och att alla ska ha lika sociala politiska och ekonomiska möjligheter oavsett kön.
- 2** Förstår: att jämställdhet inte är en kvinnofråga utan en mänsklig rättighet som berör oss alla.
- 3** Uppmuntrar: flickor och kvinnor att söka sociala och ekonomiska möjligheter.
- 4** Säger ifrån: när hen bevittnar diskriminering, både på strukturell och individuell nivå.
- 5** Föregår med gott exempel: i sin omgivning genom att verka för jämställdhet i vardagen.
- 6** Ifrågasätter: när andra uttrycker sig eller agerar diskriminerande och kränkande mot kvinnor och flickor.
- 7** Stöttar: andra i arbetet för en värld fri från diskriminering och våld mot flickor och kvinnor.

UN Women Sverige arbetar aktivt med HeForShe och för att engagera fler män och pojkar i jämställdhetsfrågor, framför allt i samarbete med olika idrottsföreningar.

Under 2023 kunde UN Women Sverige förlänga HeForShe-samarbetet med Gefle IF som fortsatt med föreläsningar för föreningens personal, ledare och spelare. I augusti 2023 anordnades en HeForShe-match och UN Women Sveriges representanter i Gävle, Johan Göransson och Lejla Basic var på plats och intervjuades av Gefle IF:s klubbchef Daniel Kraft. Gefle IF presenterade även UN Womens jämställdhetsarbete i alla sina kanaler och en insamling genomfördes till UN Women:s globala program.

Även HeForShe-samarbetet med fotbollsklubben GAIS förlängdes under 2023. Syftet är att tillsammans arbeta för att förändra attityder, beteenden och normer för ett mer jämställt samhälle fritt från våld och diskriminering. För klubbchef Magnus Sköldmark är HeForShe en del av GAIS kontinuerliga värdegrundsarbete. Genom samarbetet kommer GAIS akademitränare kunna ta del av föreläsningar om HeForShe-principerna samt att en av GAIS hemmamatcher bli en HeForShe-match för att sprida budskapet till publik och partners.

GAIS genomfördes i augusti 2023 en HeForShe-match mot Skövde AIK, som också är HeForShe-partner. UN Women Sveriges lokalförening i Göteborg var på plats och berättade om UN Women:s arbete och styrelseledamot Sonja Schough intervjuades. Matchens insamling fortsatte under september månad till förmån för UN Women. Under året föreläste också UN Women Sverige för GAIS personal och ungdomslag.

Skövde AIK genomförde även i år en egen HeForShe-match, genomförde en insamling samt informerade partners och supportere om HeForShe och sitt jämställdhetsarbete. Lokalföreningen i Skaraborg var på plats under matchen och intervjuades om UN Women Sveriges arbete.

Hammarby fotboll är fortsatt HeForShe partner och har under året inkluderat jämställdhetsarbetet och HeForShe inom "Samhällsmatchen".

Gävleborgs Innebandyförbund är HeForShe-partner sen 2019 och arbetar aktivt för att få en mer jämställd idrott på alla nivåer, med ett fokus på olika initiativ för att få in fler flickor inom sporten. Genom att skapa förebilder där tjejer lyfts fram kan idrottsintresse och folkhälsa främjas.

Genom stöttande och inspirerande tjejrörelser, prova-på besök och utbildningar för ledare i projektet #InnebandyForAll bidrar föreningen till att stärka kompetens och verktyg för en jämställd värld. UN Women Sveriges HeForShe-ambassadörer i Gävle, Johan Göransson och Malin Rogström har under året genomfört föreläsningar och workshops.

Under september uppmuntrade UN Women Sverige till deltagande i HeForSheRun där anmälningsavgiften går till UN Women. Loppet är ett sätt att engagera sig i jämställdhetsfrågan genom friskvård och hälsa. Loppet pågår under hela september månad och alla kan när det passar springa, gå, cykla eller ta sig fram på valfritt sätt, valfri sträcka.

Jämställdhet och sport

Fotbolls-VM 2023

Sport och idrott har stora möjligheter att bidra till förändring för jämställdhet, t.ex. genom att uppmuntra till inkludering och attitydförändring. Det kan också handla om att lyfta kvinnliga idrottsförebilder.

Jämställdhet inom sport långt från nådd. Kvinnliga idrottare har färre möjligheter, mindre sponsring, sämre villkor och lägre betalt än manliga idrottare. Kvinnliga idrottare utsätts också för mer hot och trakasserier, även på nätet. Damidrott är dessutom underrapporterad av media.

Ett VM är ett unikt tillfälle att skapa samhörighet i världen och samtidigt sätta ljuset på särskilt viktiga samhällsfrågor. Vid fotbolls-VM i Australien och Nya Zeeland 20 juli-20 augusti 2023 samarbetade olika FN-organisationer med FIFA med budskapet "Football Unites the World".

De olika landslagen hade armbindlar med budskap om mänskliga rättigheter, fred och inkludering. Detta kompletterades med budskap på digitala LED-skärmar, flaggor och banners samt via social media.

UN Women var en av FN-organisationerna med budskapen "Unite for Gender Equality" och "Unite for Ending Violence Against Women".

Det svenska landslaget och alla dessa otroliga fotbollsspelare i VM är stora förebilder för många flickor och kvinnor i Sverige och i världen. Vi på UN Women Sverige var med och stöttade landslaget hela vägen, inte minst med budskapet "Unite for Gender Equality".

Brasilianska **Marta Vieira da Silva** - som gjorde sin sista VM-landslagsmatch för Brasilien – är också Goodwill-ambassadör för UN Women. Marta är VM:s främsta målskytt genom tiderna, på både dam- och herrsidan. I sin roll som UN Women-ambassadör arbetar hon för sport som ett sätt att stärka jämställdhet och förändra stereotypa normer.

Foto: UN Women/Ryan Brown

Fotbolls-VM 2023 var en stor succé för damfotbollen med över en miljard i publiksiffror. Rekordmånga mål gjordes med 163 mål. Englands landslagsspelare Chloe Kelly satte rekord i hastighet i straffsparkar med en hastighet på över 110 km/h.

Men fotbolls-VM 2023 var även en ögonöppnare för hur damfotbollen och sporten i allmänhet inte är jämställd. Kvinnors idrott har inte alls samma villkor, uppmärksamhet eller ekonomi som den manliga motsvarigheten. Under VM 2023 i damfotboll ökade prispengarna, men motsvarar fortfarande bara en tredjedel av prispengarna i herrarnas VM. Efter VM annonserade den australiensiska regeringen i att de ska investera 200 miljoner dollar i kvinnors idrottande.

Nu gäller det att fortsätta arbetet och ge stöd till kvinnors idrottande, till jämställdhet inom sporten och för arbetet mot alla former av våld mot kvinnor och flickor runt om i världen. Ekonomiska resurser för kvinnors och flickors idrottande behöver stärkas, liksom arbetet mot diskriminering och stereotyper inom sporten. Detta är inte minst viktigt vi idag upplever en backlash för kvinnors och flickors rättigheter i världen.

Våld mot kvinnor och flickor och sexuella trakasserier inom sporten

Globalt förekommer våld mot kvinnor och flickor och sexuella trakasserier inom sporten liksom i alla delar av samhället. Dubbelt så många idrottande kvinnor har upplevt sexuellt ofredande som barn (21 procent jämfört med 11 procent män). Våld mot kvinnor och flickor i sporten är dock underrapporterat då det saknas effektiva mät- och anmälningsmekanismer. Offren väljer därför ofta istället att lämna sporten. Enligt globala siffror från UN Women ökar våld i hemmen när det går dåligt för mäns favoritlag i större sportevenemang.

Vid fotbolls-VM 2023, när den spanska landslagsspelaren Jennifer Hermoso blev utsatt för trakasserier, agerade UN Women Spanien och Sverige snabbt till stöd för Hermoso. Vid UEFA Nations League-matchen mellan Sverige och Spanien i slutet av september 2023 visade det svenska landslaget sin solidaritet. Tillsammans höll de båda landslagen upp en banderoll i början av matchen, med texten #SeAcabó - fritt översatt "det får vara slut nu". Samtidigt gjorde UN Women Spanien och UN Women Sverige ett pressmeddelande och inlägg på sociala media till stöd till de båda lagen för deras kamp och för aktionen vid matchen.

Fortsatt kamp mot trakasserier mot kvinnor och flickor inom sporten behövs, liksom strukturella förändringar för jämställdhet. Kvinnliga idrottares prestationer ska stå i centrum, utan att de hindras av olämpligt beteende eller trakasserier. Det är allas vårt ansvar att stödja kvinnliga fotbollsspelare och idrottare och arbeta för förändring.

Foto: Aftonbladet/Pontus Orre

Handbok mot våld mot kvinnor och flickor inom sport

Våld mot kvinnor och flickor är ett komplext och mångfacetterat problem samt att idrott och sport ofta har komplicerad infrastruktur.

Olika aktörer i samhället och inom sporten behöver därför arbeta tillsammans. Mycket har hänt, till exempel vad gäller lagstiftning, utbildning, uppförandekoder och rapportering. Men mer behövs.

För att hantera våld mot kvinnor och flickor inom sport har UN Women och Unesco tagit fram en handbok med praktiska verktyg för åtgärder. Tackling violence against women and girls in sport: highlights - UNESCO Digital Library

Några åtgärder för aktörer som handboken föreslår är:

- Erbjud regelbundna obligatoriska utbildningar
- Etablera transparenta rapporteringssystem
- Samla in och rapportera data
- Skapa inkluderande och säkra miljöer för flickors och kvinnors idrottande

Unga generationen och jämställdhet

Den unga generationen - inte minst unga kvinnor och flickor - är helt centrala aktörer för förändring och jämställdhet. I allt från klimatrörelser, till protester mot orättvisor och för mänskliga rättigheter, står ofta unga kvinnor och flickor första ledet.

Globalt är unga kvinnor och flickor dubbelt diskriminerade – både på grund av sitt kön och sin ålder. Dessa stereotypa sociala normer får många negativa konsekvenser. Unga kvinnor och flickor över hela världen hindras fortfarande från rätt till utbildning, fysisk och psykisk hälsa samt får inte det skydd som behövs för ett liv utan våld. Pandemin och andra kriser har försämrat flickors och unga kvinnors situation och underminerat viktiga framsteg under det senaste decenniet. Mönstret måste brytas och satsningarna på unga kvinnors och flickors aktörs- och ledarskap måste öka.

Generation Equality

UN Women:s globala initiativ Generation Equality har ett särskilt fokus på den nya generationens jämställdhetsaktörer.

Initiativet Generation Equality tillkom för att öka takten i det globala jämställdhetsarbetet och startade år 2020 vid 25-årsdagen av den så kallade Pekingplattformen (länk här). Pekingplattformen är fortsatt ett av de främsta internationella dokumenten på jämställdhetsområdet.

Generation Equality samlar regeringar, internationella organisationer, civilsamhälles- och kvinnorrättsorganisationer samt filantroper och privata aktörer för arbete för global jämställdhet. Sex så kallade globala koalitioner har bildats, där Sverige åtagit sig att arbeta med koalitionen för ekonomisk jämställdhet, ett område där Sverige är en ledande aktör.

[Läs mer: Generation Equality.](#)

Generation Equality befinner sig nu i halvtid samtidigt som världen är halvvägs i arbetet med Agenda 2030. Det finns många positiva framsteg för jämställdhet inom de 17 globala målen i agendan, bl.a. vad gäller flickors utbildning, minskad mödradödlighet och livsmedelstrygghet. Men om vi inte ökar investeringarna i jämställdhet riskerar Agenda 2030 att inte förverkligas.

I anslutning till toppmötet om Agenda 2030 i september 2023 uppmärksammades "Mid-Point Moment" av Generation Equality där stats- och regeringschefer, ministrar, företagsledare, ungdomsaktivister och filantroper samlades i New York. Budskapet var tydligt:

"We are Generation Equality"

– Så inledde UN Women:s högsta globala chef Sima Bahous mötet. Vi är en sammanslutning av globala och lokala aktörer som vill agera för jämställdhet och för förändring. Men arbetet för global jämställdhet behöver stärkas och bättre finansieras.

Sveriges jämställdhetsminister Paulina Brandberg deltog också i mötet och berättade om Sveriges åtaganden för ekonomisk jämställdhet och arbete med jämställdhetsintegrering och budgetering. Hon talade även om vikten av mäns och pojkars roller i och ansvar för jämställdhet.

Foto: UN Women/Ryan Brown

För att öka den svenska kunskapen om och engagemanget för Generation Equality bjöd UN Women Sverige och Sida i september in civilsamhällesorganisationer till ett dialogmöte. På mötet diskuterades hur det globala jämställdhetsarbetet kan stärkas, inte minst i ljuset av de bakslag vi nu ser för kvinnors och flickors rättigheter. Betydelsen av att lokalisera Generation Equality lyftes också samt vikten av att lyssna på unga människor i olika beslutsprocesser.

Som en uppföljning bjöd UN Women Sverige och Sida in till ytterligare seminarium om Generation Equality med anledning av besök av UN Womens chef för policy och program, Sarah Hendriks. Hendriks presenterade UN Womens Snapshot-rapport som visar hur världen ligger till gällande jämställdhet i alla de globala målen i Agenda 2030.

Digitalisering och jämställdhet - CSW 2023

UN Women Sverige har under året också lyft teman om digitalisering, AI och jämställdhet, inklusive det digitala våldet mot kvinnor och flickor. Detta var också temat för årets möte i FN:s kvinnokommission.

CSW 2023

Mötet i mars i FN:s kvinno-kommission (Commission on the Status of Women, CSW) är FN:s största årliga internationella möte för jämställdhet. Förhandlingarna om 2023 års CSW-slutsatser var långa och svåra, men de kunde till slut antas. Det som länderna hade svårt att komma överens om var t.ex. skrivningar om intersektionell diskriminering och språk om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Flera länder ser dessa som känsliga frågor. Sammantaget kan det konstateras att läget för internationella överenskommelser om jämställdhet fortfarande är svårt.

[Läs mer: CSW67 \(2023\) | UN Women – Headquarters](#)

Temat för 2023 års CSW var “Innovation and technological change, and education in the digital age for achieving gender equality and the empowerment of all women and girls”. I sin rapport inför mötet betonade FN:s generalsekreterare att den snabba och omfattande digitalisering som nu sker måste tas tillvara för att stärka jämställdhet. Samtidigt måste alla former av våld mot kvinnor och flickor online eller genom teknologiska verktyg stoppas. Detta var första gången ämnet digitalisering och jämställdhet diskuterades under CSW, vilket gör slutsatserna från mötet unika.

[Läs mer: Agreed Conclusions CSW67](#)

Digitalisering och jämställdhet

Digitaliseringen är ett område som både kan vara ett hopp och ett hot för feminismen. Rätt använd kan digitaliseringen vara en stark kraft för global jämställdhet då fler kvinnor kan få tillgång till digitala finansiella och sociala tjänster. För kvinnorättsorganisationer kan digitaliseringen ge möjligheter till större samverkan och samordning globalt.

Men digitaliseringen i dag är vare sig jämställd, jämlik eller demokratisk. Den globala digitaliseringen domineras just nu av en begränsad grupp av människor – vanligtvis män – från ett fåtal geografiska platser i världen. I världens minst utvecklade länder är bara 25 procent av befolkningarna uppkopplade och det är 50 procent mer troligt att dessa är män och inte kvinnor. Äldre kvinnor och kvinnor på landsbygden har ännu sämre tillgång till uppkoppling.

Digitaliseringen ökar också hoten, hatet och våldet online, vilket drabbar kvinnor och flickor i större utsträckning, inte minst kvinnorättsförfvarare. Digitala verktyg som t.ex. digitala trackers kan användas för övervakning av kvinnor och flickor. Sociala medier kan bidra till ökad desinformation, sexistisk hatpropaganda och nya narrativ som underminerar kvinnor och flickor. De som är mest utsatta för våld, hot och hat online är kvinnor i offentligheten som t.ex. politiker, journalister och människorättsförfvarare.

Om stora satsningar skulle göras på kvinnor och flickor i digitaliseringen, skulle detta bidra till ökad jämställdhet. Men strukturella och systemiska hinder samt könsstereotypa normer motverkar utvecklingen. I de flesta länder har flickor lika bra betyg i naturkunskap och teknik som pojkar. Dock visar studier att bara 1 procent av föräldrar förväntar sig att deras dotter ska vara intresserad av teknologi. Forskning visar också att män kontinuerligt porträtteras som mer tekniska och att kvinnor och flickor sällan porträtteras som innovatörer.

Men digitaliseringen handlar mindre om teknik och mer om människor, det handlar om vetgirighet. Flickor och kvinnor behöver fler möjligheter i digitaliseringen och mer arbete behöver ske mot könsstereotypa normer.

UN Women arbetar med att stärka arbetet med digitalisering och jämställdhet på flera sätt genom olika globala program.

UN Women:s globala chef Sima Bahous uppmanade vid ett G7-mötet i Japan i maj 2023 ledarna för sju av de rikaste länderna i världen till konkreta åtgärder för att brygga jämställdhetsgapet i digitaliseringen. Digitala rättigheter är kvinnors rättigheter, proklamerade Bahous. Det är tydligt att vi inte kommer att kunna nå global jämställdhet utan att stänga jämställdhetsgapet i digitalisering. Bahous uppmanade också G7 att genomföra åtgärder för att motverka digitalt våld mot kvinnor och flickor.

UN Women Sverige har under året lyft frågan om digitalisering och jämställdhet på olika sätt, bl.a. genom debattartiklar och seminarier.

Internationella kvinnodagen 8 mars

På den internationella kvinnodagen 8 mars arrangerade UN Women Sverige ett frukostevent där artisterna Janice och Eva Dahlgren uppträdde. Tech-entreprenören och investeraren Nora Bavey deltog och talade om sin resa inom tech-branschen. Aktivisten Linnea Claeson berättade om sina erfarenheter av en hotfull kultur på ett oreglerat internet och hur det påverkat henne och många andra kvinnor och flickor online. UN Women Sveriges ordförande Alexandra Pascalidou ledde eventet.

I samband med den internationella kvinnodagen den 8 mars 2023 lanserade UN Women Sverige filmen "Tiden för jämställdhet är nu" som är producerad av Idea Studio med hjälp av AI och som kunde spridas brett i utomhusmedia tack vara Ocean Outdoor.

Som ett sido-event under CSW anordnade UN Women Sverige, Finland och Island, tillsammans med UN Womens nordiska kontor ett virtuellt seminarium på temat "Solutions to Strengthen Civic Space and Women's Digital Rights". Moderator var UN Women Sveriges ordförande Alexandra Pascalidou. Deltagarna – som diskuterade olika nordiska erfarenheter av jämställdhet och digitalisering – var bl.a. Åsa Regnér, dåvarande biträdande global chef på UN Women, Thomas Blomqvist, Finlands minister för jämlikhet och Sigríður Björk Guðjónsdóttir, nationell polischef i Island. Även kvinnorättsaktivister från Iran, Jino Doabi, och Ukraina, Vita Volodovska, deltog.

FN-dagen 24 oktober

På FN-dagen den 24 oktober bjöd UN Women Sverige, tillsammans med Epicenter, in till ett samtal på temat: Är AI ett hot eller hopp för jämställdhet? Samtalet rörde sig kring frågor om hur artificiell intelligens (AI) påverkar jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter. Deltog gjorde tech-experten och UN Women Sveriges styrelseledamot Paulina Modlitba och ordförande Alexandra Pascalidou.

Enligt forskning är 44 procent av AI-teknik könsstereotyp mot kvinnor och på online-plattformar florerar trakasserier, våld och hat mot kvinnor och flickor. I takt med att AI fortsätter att utvecklas behöver vi stärka inkludering av kvinnor och flickor samt se det som en unik möjlighet att stärka jämställdhet och arbeta mot olika former av diskriminering.

Organisation och styrelse

UN Women Sverige består av ett kansli i Stockholm, en ideellt arbetande styrelse, lokalföreningar och nätverk runtom i landet samt ideellt engagerade medlemmar

Lokalföreningar och nätverk

UN Women Sverige har flera lokalföreningar och nätverk runtom i landet. Under 2023 startade ett nytt medlemsnätverk i Uppsala med fokus på studenter och ett nätverk i Gävle. I Stockholm återaktiverades under året UN Women Sveriges Stockholmsnätverk.

Kontaktuppgifter för lokalföreningar och nätverk:

- Gävle: gavle@unwomen.se
- Göteborg: goteborg@unwomen.se
- Norrköping: norrkoping@unwomen.se
- Skaraborg: skaraborg@unwomen.se
- Skåne: skane@unwomen.se
- Stockholm: info@unwomen.se
- Uppsala: [uppsala@unwomen.se](mailto: uppsala@unwomen.se)

Årsmöte 2023

Den 22 april 2023 ägde UN Women Sverige årsmöte rum. Vid mötet valdes nya styrelseledamöter in: Patricia Olby Kimondo och Maria Bauer som ordinarie och Najat Abbas och Binette Seck som suppleanter.

Läs mer här för en närmare presentation av UN Women Sveriges styrelseledamöter.